

**HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO**

Edukacija o Smjernicama za psihosocijalni tretman ovisnosti o drogama u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu

Tribina grada Zagreba
09.12.2019.

„Prednosti i nedostaci aplikacije za unos
podataka u Registar osoba liječenih zbog
zlouporabe psihoaktivnih droga u Republici
Hrvatskoj“

Dragica Katalinić

HZJZ je angažirao tvrtku APIS koja je u 2017. godini napravila nova aplikaciju ....

koja se nastavlja na raniju aplikaciju .....

- imali smo nekoliko sastanaka da izbjegnemo moguće greške

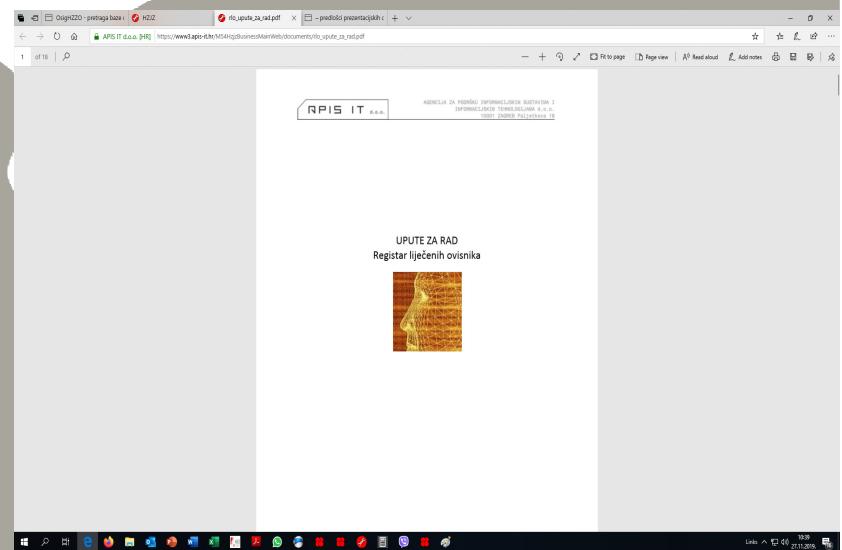

Prema tom zajedničkom dogovoru, u travnju 2018. smo SVIM USTANOVAMA poslali mail da nam više NE šalju podatke u staroj aplikaciji jer prelazimo na novu - NAJS.

- bilo je dogovorenog da SVI prelaze na novo nakon što im Služba za infomatiku otvorit će ovlasti u novoj aplikaciji za njihove ustanove.
- Za to je bila zadužena prof. Maja Valentić

Održana je edukacija kako upisivati
u novu aplikaciju a dobili su
i pisane Upute za rad

Integracijom u NAJS, svi imaju pristup na istu bazu, uz ograničenje pregleda ovisno o ovlastima korisnika.

U slučaju nedoumica i/ili problema kontaktirali su sa prof. Majom Valentić

Službe za mentalno zdravlje su počeli sa radom u novoj verziji aplikacije Registra liječenih ovisnika integrirane u Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav (NAJS)

... Dobili smo neke od primjedbi pa je to ustvari bila incijativa za ovaj sastanak

DAKLE:

Registrar se iz postojećeg aplikativnog rješenja integrirao u Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav (NAJS), platformu koja okuplja sve registre koje vodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Inicijator je Ana Klovrat, dr. med., spec. psih. iz Zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije je poslala slijedeće:

Prvi problem mi se javlja kod pacijenata koji su primarno ovisni o buprenorfinu...kada napišem da je BUP glavno sredstvo što trebam napisati kod učestalost uzimanja glavnog sredstava ako su oni na terapiji istim (*glupo mi je napisati da svakodnevno uzimaju glavno sredstvo ako su stabilni u terapijskom procesu*).

Kod rezultati tretmana ako napišem apstinira (stabilan) da li to znači da je potpuni apstinent bez terapije ili da apstinira od glavnog sredstva i da je stabilan u th procesu?

I za kraj još prijedlog ako bi se u MKB šifrarniku moglo dodati i 5 znamenka tako da možemo označiti kad netko apstinira, uzima ili je nestabilan.

Prijedlog:

Osobe koje se po prvi puta javljaju u našu ustanovu, a prije toga su bile liječene u nekoj drugoj ustanovi, kod upisa bilo bi dobro da možemo kopirati prijavu iz druge ustanove i povući neke osnovne podatke, npr. osnovne podatke o liječenju (godina prvog liječenja, dob uzimanja prvog sredstva, glavnog sredstva, kada je osoba postala ovisna o glavnom sredstvu), uočila sam da pacijenti ako su dugo godina u tretmanu, ti podaci ne budu točni jer se oni ne mogu točno sjetiti kada je to bilo tj. koliko godina su imali kada su počeli uzimati glavno sredstvo, sporedna ili koji su bili razlozi početka eksperimentiranja. Onda dolazi do odudaranja u podacima iz prijava.

Prijedlog za APIS!

Split (1):

Zahtijeva primjenu papirnatih i elektronskih sustava za pohranu, prikupljanje i analizu podataka o osobama unutar zdravstvenog sustava koje dijele određenu zajedničku karakteristiku poput bolesti, zdravstvenog stanja ili zdravstvenih rizika.

Aplikacija o kojoj je riječ uvrštena je u domenu kroničnih nezaraznih bolesti i stanja u kojoj se unose podaci o osobama i u odnosu na već primjenjivani Helix program prednjači u smanjenju mogućnosti pogrešaka kod novo evidentiranih osoba, te njihovih osobnih podataka kao imena, prezimena, datuma rođenja ili prebivališta. Naime, navedeni podaci su već dostupni utipkavanjem OIB-a ako (ako i samo ako) je kombinacija brojeva za određenu osobu točno upisana.

Problem u vezi programa - APIS!

Split (2):

Kod Helix programa su se gore navedeni osobni podaci u slučaju novo evidentiranih osoba pojedinačno morali unositi, a ne samo provjeravati između ostalog i temeljem Pompidou upitnika te su tako bili podložniji mogućim pogreškama nastalim pri njihovom prikupljanju (rukopisno uzetih iz osobne i zdravstvene knjižice).

Međutim ukoliko i samo jedan od brojeva u OIB-u nije ispravno upisan (klijent nije predočio/dokumentirao nego netočno iznio usmeno, ili se pri prijepisu dogodila inverzija brojeva) za određenu osobu, tada se podaci neće emitirati prema njezinom osobnom imenu i prezimenu nego će upućivati na neku drugu osobu.

Problem u vezi programa - APIS!

Split (3):

Prednost je što program dopušta upis podataka i za slučaj kada je OIB nepoznat koristeći opciju - nepoznati OIB.

Međutim i nedostatak ovog postupanja koji se temelji na EPR - Elektroničkom populacijskom Registru u registru podataka o osobama putem Instituta dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja kada su u pitanju osobe strani državljeni.

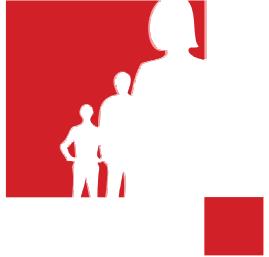
Neki dodatni mogući problemi nisu isključeni primjerice duplicirane kombinacije brojeva u OIB-u za različite osobe što nikako nije poželjno. Također mogući propusti i pogreške kod slučajnih imenjaka i prezimenjaka čak i kada ima je kombinacija OIB-a različita, ali nema dovoljno potrebnih prikupljenih podataka za usporedbu njihove konzistentnosti.

Problem u vezi programa - APIS!

Zadar (1):

1. Aplikacija ne prati upitnik i sva pitanja koja su posložena od Prvog sredstva:
pa do Osnovne dijagnoze ovisnosti (MKB-10) su nespretno složena
(prvo se traži dob uzimanja, dob postanka ovisnosti i dužina trajanja uzimanja glavnog sredstva da bi se 4 reda niže tek upisivao naziv glavnog sredstva???)
  - Moje pitanje je čemu mijenjati raspored upisa pitanja jer u praksi odnosi vrijeme i zbunjuje pri upisu?
2. Ponavlja se pitanje u svezi glavnog sredstva i to: trajanje uzimanja, a nema trajanje uzimanja zadnje epizode, i također nema trajanje uzimanja zadnje epizode kod bilo kojeg sredstva.
  - zbog čega se ponavlja podatak trajanje uzimanja glavnog sredstva i da li podatak trajanje uzimanja posljednja epizoda više pitati pacijente i upisivati u upitnik, ako u Aplikaciji nema?

Zadar (2):

3. Zbog čega se ne može upisati dob početka supstitucijske terapije ako osoba više nije na terapiji?
4. Sudski problemi: po upitniku se ne može razvrstati - zbog koje vrsta djela je osoba zakonski kažnjena, a aplikacija traži da se razvrsta.
5. Da li će se i kad će se moći obrađivati podaci koji su uneseni, kao što se to moglo u Helixu, naravno za našu županiju?

Problem u vezi programa - APIS!

Zagrebačka županija:

Primjedbe na rad programa za unos Pompidou upitnika:

- Program zahtijeva često mijenjanje lozinke što je posve nepotrebno (barem tako često).
- Program u "tražilici" ne pronalazi osobu pod imenom ili prezimenom već samo pod OIB-om što oduzima puno vremena.
- Pojavljuje se problem pri odabiru opcije "dodaj prijavu" gdje kada se nova osoba unese u sustav i želimo dodati prijavu program prebací na informaciju "the center - pane element does not exist" te nam ne dopušta daljnje kreiranje Pompidou upitnika kod te osobe.
- Ponekada se uopće ne može doći do aplikacije?
- Program zahtijeva unos datuma posljednjeg testiranja na HIV i hepatitise no pacijenti pamte samo godinu koja je realno dovoljna.

Problem u vezi programa - APIS!

Istarska županija (1):

1. U slučaju kad se osoba u početku vodi pod Mentalno zdravlje jer nije konzumirala PAT, a kasnije počne uzimati ili prizna da je i ranije uzimala - KAKO ISPUNITI 24. I 25. PITANJE.

Mi smo do sada upisivali da je osoba novi klijent i nikad liječen (upitnik je vezan za ovisnosti), te vodimo popis tih osoba (mentalno zdravlje --- ovisnost, konzument).

2. U slučaju kad klijent dolazi prvi put i UPUĆUJE ga pr. Medicina rada ili neka druga medicinska ustanova gdje se klijent zasigurno nije liječio od ovisnosti, U PITANJU 26. ne možemo upisati da ga upućuje, pod 6. bolnica - druga medicinska ustanova, jer tad program ne prihvaca u 25. pitanju opciju - nikad liječen. Tada upisujem upućen - osobno.
3. Pitanja 31, 32 ili 33 - ako navedemo da amfetamin puši (jedan tako tvrdi) program ne prihvaca. Prima isključivo - ušmrkava.

Istarska županija (2):

- 4.** Pitanje 31. Ako je osoba došla zbog zlouporabe pr. metadona, upisujemo metadon kao glavno sredstvo, a učestalost uzimanja - svakodnevno ili 2-6 dana u tjednu. Kasnije i dalje upisujemo metadon kao glavno sredstvo i upisujemo učestalost uzimanja - svakodnevno, jer sada mu je metadon propisana terapija. Naravno, istovremeno u 47. pitanju - rezultati tretmana, upisujemo da apstinira, odnosno da je stabilan. Mi ćemo i dalje tako ispunjavati, ali može li se ubaciti nešto što bi rezultiralo razlučivanjem zlouporabe i terapije (imamo više njih koji su došli zbog zlouporabe metadona ili buprenorfina, a ne heroina te on ne može biti glavno sredstvo).
- 5.** Ako je pr. njemački državljanin i liječen u Njemačkoj od ovisnosti, u instituciji sličnoj našoj Službi - pišemo u pitanju 25. a) opciju 2 (prethodno liječen u Službi), a u 25. b) - koliko je prošlo od posljednjeg tretmana - opciju, koliko je prošlo od zadnjeg tretmana u Njemačkoj. Ako mislite da treba drugačije (da se podaci odnose samo za Hrvatsku) javite.
- 6.** Pitanje 41 i 42 - liječnici nije prihvatljiva opcija 2 - anamnestički pozitivan, ako ne zna rezultat testa. Smeta - pozitivan. Može li se drugačije formulirati opcija kad ne zna rezultat testa.

Istarska županija (3):

7. Pri unosu podataka u novom programu - kopira se posljednja prijava i tada upisuje nova (u privremeno spremljenu). Ukoliko se dogodi da se zaboravi kopirati i na posljednju prijavu izravno upisuje nova prijava - u popisu prijava "gubi se" prijava koja se nije kopirala već se izravno "u nju" upisivala nova. Pr. popis prijava - 2016, 2017, 2018. Ako zabunom ne kopiram 2018. već "u nju" upisujem 2019. - popis izgleda ovako - 2016, 2017, 2019. 2018. se "izgubila". Može li se to spriječiti? Iako se to dogodi iznimno rijetko, a i zbog vlastite dvostrukе kontrole, ponovo "vratim" prijavu koja "se izgubila", bilo bi na dobrobit svih koji upisuju Pompidoue, da se postavi "sigurnosni mehanizam" koji bi spriječio da do toga uopće dođe.
8. Područje je programera, ali smeta relativizacija podataka - migrirane prijave imaju na nekim pitanjima netočne podatke. Pr. 36.c) Je li ikad koristio zajednički pribor - ukoliko je točan podatak DA, u migriranoj prijavi stoji NE, i obrnuto. Isto tako je na pitanju 43. Ova, i još neke primjedbe već su proslijedene usmeno, ali taj dio još nije riješen.
9. I za kraj - u očekivanju smo "spajanja" podataka (prijava) iz prve polovine 2018.g. (1. - 4.mj.) sa ostatom godine.

Šibensko-kninska županija:

Da li su upisani svi u 2018. godini?

Kod datuma upisivanja kod starog programa automatski se pomicao datum što je bilo praktičnije

Kod starog programa alatna traka je bila i gore i dolje što je bilo praktičnije i brže za upis

- Stručni problemi:
- problemi se uglavnom odnose na rad u novoj aplikaciji

Slijedi rasprava (konstruktivna) !!!!

